

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีปรัชญาคือ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีภารกิจหลัก คือ ผลิตบัณฑิต ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู ส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริ (คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลงานของมหาวิทยาลัย. 2552 : 3)

เมื่อปี พ.ศ. 2515 มหาวิทยาลัยได้เปิดสอนในหมวดวิชาศิลปะและหัตถศึกษา กลุ่มวิชาพื้นฐาน ต่อมาปี พ.ศ. 2520 ได้พัฒนาเป็นภาควิชาหัตถศึกษาและอุตสาหกรรมศิลป์ สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เปิดสอน ปกศ.สูง (อนุปริญญา) สาขาวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ จากนั้นเมื่อปี พ.ศ. 2523 เปิดหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี สาขาวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ ปี พ.ศ. 2525 เปิดหลักสูตรปริญญาตรี 2 ปีหลัง (ค.บ.) สาขาวิชาอุตสาหกรรมศิลป์และสาขาวิชาไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์ จากนั้นได้พัฒนาหลักสูตรอนุปริญญา สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2530 และพัฒนาต่อเป็นหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) ปริญญาตรี 4 ปี สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เปิดสอนในปี พ.ศ. 2532 (เป็นหลักสูตรที่เปิดแห่งแรกในประเทศไทย) จากนั้นในปี พ.ศ. 2539 ได้เปิดสอนระดับปริญญาตรี 2 ปีหลัง สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมแขนงเทคโนโลยีก่อสร้างและสถาปัตยกรรม ถึงปี พ.ศ. 2543 ได้เปิดสอนเพิ่มอีกหนึ่งสาขาวิชา คือ สาขาวิชาเทคโนโลยีเซรามิกส์ ปริญญาตรี 4 ปี และต่อมาได้เปิดเพิ่มอีกสาขาหนึ่ง คือ สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรม (ปริญญา 2 ปี) เพื่อเป็นการตอบสนองต่อการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและสนองต่อนโยบายของรัฐ โดยเฉพาะในการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม และจากพัฒนาการดังกล่าวจะเห็นถึงการขยายตัวของสาขาวิชาต่างๆ ในภาควิชาอุตสาหกรรมศิลป์ จนมาเป็นกลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ซึ่งล้วนเป็นไปเพื่อตอบสนองต่อความต้องการด้านกำลังคน ทั้งในระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศและตอบสนองต่อความต้องการการศึกษาของชุมชนในท้องถิ่นด้วยและจากการส่งเสริมของภาครัฐที่จะพัฒนาเศรษฐกิจจากระดับชุมชนไปสู่ระดับประเทศและนานาชาติ โดยเน้นที่อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม อีกทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีในด้านต่างๆ มหาวิทยาลัยจึงมีความจำเป็นที่จะเปิดทำการเรียนการสอนในสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมแขนงต่างๆ เพิ่มขึ้นให้สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการด้านกำลังคนจึงเห็นควรปรับฐานะจากกลุ่มโปรแกรมวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเป็นโครงการจัดตั้งคณะเทคโนโลยี

อุตสาหกรรม เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ.2547 เพื่อที่จะได้เปิดทำการเรียนการสอนทางด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรมได้หลากหลายยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศดังกล่าว

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีเป็นเวลาต่อเนื่อง และมีบัณฑิตออกไปรับใช้ชาติและสังคมเป็นจำนวนมาก บัณฑิตเหล่านั้นมีบางส่วนที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนและต่างสาขาออกไป มีบางส่วนประสบปัญหาอุปสรรคในการทำงานรวมถึงการใช้ชีวิตในสังคม ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันออกไปจากสังคมในมหาวิทยาลัย จึงทำให้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร แม้ว่าในที่สุดบัณฑิตทุกคนจะมีงานทำ แต่สัมฤทธิ์ผลของการเรียนการสอนประการหนึ่งก็นิยมวัดจากร้อยละของบัณฑิตว่างงาน หลังจากผ่านระยะเวลาหนึ่งไปแล้ว และสิ่งที่คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมโดยส่วนรวมประสงค์คือ การยอมรับในคุณภาพของบัณฑิตทางด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรมจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในส่วนของตลาดแรงงานทั้งความกระตือรือร้น ความรับผิดชอบ ความรู้และความสามารถในการทำงานของบัณฑิต ตลอดจนบุคลิกภาพทางสังคมของบัณฑิตเองด้วย

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม จึงได้ทำการศึกษาวิจัยติดตามผลการทำงานของบัณฑิตคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ตั้งแต่รุ่นแรกจนถึงรุ่นปัจจุบัน เพื่อสำรวจติดตามผลการทำงานและรับทราบปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานของบัณฑิต เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยไปแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาระบบการเรียนการสอน ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ด้วยเหตุนี้ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม จึงได้จัดการสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ขึ้น เพื่อสำรวจความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ หรือผู้ใช้บัณฑิตของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เกี่ยวกับการนำทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ที่ได้ศึกษาจากคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ นำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลของการศึกษาดังกล่าวนำไปแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาระบบการเรียนการสอน รายงานข้อมูลตามตัวบ่งชี้คุณภาพ ของการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ สมศ.ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2558-2559 เป็นเวลา 1 ปี

1.3 ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ผู้ใช้บัณฑิตหรือนายจ้างของบัณฑิตหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจาก คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2558-2559 เป็นเวลา 1 ปี จำนวน 135 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตหรือนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการติดตามผลของผู้ใช้บัณฑิตหรือนายจ้างของบัณฑิตหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจาก คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2558-2559 เป็นเวลา 1 ปี โดยใช้วิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

1.5 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจาก คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2558-2559 เป็นเวลา 1 ปี โดยปรับปรุงจากแบบสอบถามแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชธานี แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต 5 ด้าน

2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

2.2 ด้านความรู้

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการด้านคุณภาพของบัณฑิต

1.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บความพึงพอใจของนายจ้าง ดำเนินการโดยคัดแยกบัณฑิตที่มีงานทำและมีที่อยู่ของนายจ้างชัดเจน แล้วส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงนายจ้างของบัณฑิต

1.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ตอบกลับมาทั้งหมด
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและความเรียง

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตหลังจากสำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีจาก คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2558-2559 เป็นเวลา 1 ปี เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปปรับปรุงหลักสูตร และพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาต่าง ๆ ในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ต่อไป

1.9 นิยามศัพท์เฉพาะ

ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง สถานภาพทางจิตในส่วนของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งความรู้สึกพึงพอใจนี้เป็นความรู้สึกพึงพอใจต่อพฤติกรรมและความสามารถใน 3 ด้าน คือ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพตามลักษณะงานในสาขาวิชา ความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และคุณสมบัติด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ

ผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง หัวหน้าหน่วยงานหรือนายจ้างหรือบุคคลทำหน้าที่บังคับบัญชา มีอำนาจในการให้คนให้โทษผู้เป็นบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ภาครัฐและเอกชน

ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพตามลักษณะงานในสาขาวิชา หมายถึง ความสามารถนำความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพมาใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น มีความรู้ความสามารถตรงกับสาขาที่ปฏิบัติงาน มีความรู้ในสาขาของตนเองเพียงพอที่จะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผน

และจัดระบบการทำงาน มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์งานอย่างเป็นระบบ มีความตั้งใจและมุ่งมั่นพัฒนางานที่ได้รับมอบหมาย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ ได้เอง มีความสามารถในการประยุกต์ทฤษฎีไปใช้ในการปฏิบัติงาน มีทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาให้เป็นเลิศ ในวิชาชีพศึกษาหาความรู้และมีความสามารถในการติดตามความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ สามารถประยุกต์ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล และเชิงสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาที่แตกต่าง สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อนร่วมงานและบุคคลอื่น มีการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข มีความสามารถในการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ

ความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน หมายถึง ความรู้พื้นฐานที่บัณฑิตควรมีซึ่งจะมีผลต่อการทำงาน เช่น มีทักษะในการปฏิบัติงานด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบได้ถูกต้องและสมบูรณ์ มีความสามารถและมีทักษะทางภาษาต่างประเทศ มีความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการทำงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทันตามกำหนด มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และมีความรู้ลึกซึ้งในวิชาชีพ เป็นต้น

คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ หมายถึง การปฏิบัติตนของบัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน มีวินัยและความรับผิดชอบในหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย มีกิริยามารยาทและการวางตัวในสังคมได้อย่างเหมาะสม กล้าแสดงออกในการคิด วิเคราะห์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีเหตุผล มีความซื่อสัตย์ เสียสละ ความขยันอดทนในการทำงาน